

نمونه ی کتاب تست های دکتر کویز تیم آموزشی دکتر رحیمی

اختصاصی لیسانس به پزشکی

ویرایش ۱۴۰۳

با پاسخ کلیدی و تشریحی

به انضمام سوالات لیسانس به پزشکی تا تیر ۴۰۲

لیسانس به پزشکی

کتاب تست جامعه شناسی

ویرایش ۱۴۰۳

□□□□ □□□ □□ □□ □□□ □□□□□

□□□□ □ □□□□□ □□□□ □□□□□□

برای تهیه جزوات ما لطفاً به سایتمون به آدرس www.drrahimi3.ir مراجعه کنید یا به آیدی تلگرامی

@HOCINRAHIMI یا شماره تلفن ۰۹۲۱۴۷۴۱۶۶۳ پیام دهید

کانال تلگرام ليسانس به پزشکی حسین رحیمی

@lisans_be_pezeshkie

فهرست

- بخش اول: اصول و کلیات ۳
- فصل اول: موضوع و محتوای جامعه‌شناسی ۶
- فصل دوم: پدیده‌ها و امور اجتماعی ۸
- فصل سوم: هدف و کاربرد جامعه‌شناسی ۹
- فصل چهارم: جامعه‌شناسی و سایر رشته‌ها ۹
- فصل پنجم: زمینه‌های تخصصی جامعه‌شناسی ۱۴
- بخش دوم: سیر و تحول جامعه‌شناسی
- فصل ششم: اندیشه‌های اجتماعی در غرب تا قبل از قرون وسطی ۱۶
- فصل هفتم: اندیشه‌های اجتماعی در غرب در قرون وسطی ۱۸
- فصل هشتم: اندیشه‌های اجتماعی در اروپا از رنسانس تا پایان قرن هجدهم ۲۰
- فصل نهم: اندیشه‌های اجتماعی و جامعه‌شناسی در قرن نوزدهم ۲۵
- فصل دهم: جامعه‌شناسی در قرن بیستم ۲۷
- فصل یازدهم: جامعه‌شناسی و مکتب‌های قرن بیستم ۳۳
- فصل دوازدهم: اندیشه‌های اجتماعی و جامعه‌شناسی در ایران ۳۷
- فصل سیزدهم: مروری در مراحل تکوینی جامعه‌شناسی ۳۷
- بخش سوم: روش‌های تحقیق در جامعه‌شناسی.
- فصل چهاردهم: اصول تحقیق در جامعه‌شناسی ۳۹
- فصل پانزدهم: فنون جمع‌آوری اطلاعات ۴۲
- فصل شانزدهم: کاربرد روش‌های کمی و کیفی در جامعه‌شناسی ۴۵
- فصل هفدهم: قانون در جامعه‌شناسی ۴۷

بخش چهارم: انسان و جامعه..

فصل هجدهم: انسان ۴۹

فصل نوزدهم: جامعه انسانی..... ۵۱

فصل بیستم: انواع اجتماعات انسانی ۵۴

بخش پنجم: جامعه، فرهنگ و شخصیت.

فصل بیست و یکم: فرهنگ ۵۷

فصل بیست و دوم: نهاد اجتماعی ۵۹

فصل بیست و سوم: ارزش اجتماعی ۶۰

فصل بیست و چهارم: شخصیت و فرهنگ..... ۶۲

فصل بیست و پنجم: جریان اجتماعی شدن

فصل بیست و ششم: مبانی تفاوت های فردی ۶۳

فصل بیست و هفتم: نقش اجتماعی..... ۶۴

فصل بیست و هشتم: دگرگونی یا تغییر اجتماعی ۶۵

فصل بیست و نهم: انحرافات اجتماعی ۶۶

فصل سی ام: جامعه انسانی و دگرگونی های معاصر ۶۹

بخش ششم: گروه ها و طبقات اجتماعی..

فصل سی و یکم: گروه اجتماعی ۷۱

فصل سی و دوم: قشر ها و طبقات اجتماعی ۷۵

بخش اول: اصول و کلیات

فصل اول: موضوع و محتوای جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی دانشی است که در اثر مطالعاتی که بر مبنای روش علمی در ترکیب، سازمان و روابط اجتماعی که در جوامع انسانی وجود دارند ایجاد می‌شود. در جامعه‌شناسی همه امور دارای ابعاد اجتماعی هستند، اما به این معنا نیست که همه امور منشا اجتماعی دارند.

تعریف جامعه‌شناسی از نظر برخی از جامعه‌شناسان :

«اگوست کنت»- فرانسوی- بنیانگذار لغت جامعه‌شناسی. اگوست کنت جامعه‌شناسی را علمی مستقل میدانست و اظهار داشت که با استفاده از جامعه‌شناسی می‌توان به تجزیه و تشریح مفاهیم اجتماعی دست یافت. «امیل دورکیم» - فرانسه - جامعه‌شناسی را علمی می‌داند که صور خاص و متفاوت حیات اجتماعی را که متکی به وجدان جمعی است، بررسی می‌کند. وجدان جمعی در واقع افکار، عقاید، ایده آل‌ها، ارزش‌ها و معتقدات می‌باشد. «هاکس وبر» - آلمان - قصد دارد با تشریح مفاهیم ذاتی رفتار اجتماعی، به شناخت جامعه‌شناسی برسد و موفق به تبیین علمی آن گردد. «آلبیون اسمال»- موسس مجله جامعه‌شناسی آمریکایی- او معتقد بود که جامعه‌شناسی بررسی کننده کنش‌های متقابل اجتماعی است. «ویلیام گراهام سمنر»- آمریکا- با کلیت دادن بیشتری جامعه‌شناسی را برابر با علم جامعه‌شناسی میدانست. «جوزف فیچر»- آمریکا- اظهار داشت جامعه‌شناسی از آنجا به وجود می‌آید که افراد به طور جمعی زندگی می‌کنند. «ژرژ گورویچ» - فرانسه- در مقاله‌ای تحت عنوان "موضوع و روش‌های جامعه‌شناسی" اعلام کرد که جامعه‌شناسی علمی است که پدیده‌های اجتماعی کامل، گروه‌های کوچک و جامعه‌های بزرگ را از نظر سیر تکوینی و انهدام آن‌ها مطالعه می‌کند. «تالکوت پارسنز» - آمریکا- اعتقاد دارد که جامعه‌شناسی نظام‌های اجتماعی را مطالعه می‌کند. "جامعه‌شناسان فرانسوی در بحث از جامعه‌شناسی به ساختار و نظام جامعه اهمیت می‌دهند، درحالی که برای جامعه‌شناسان آمریکایی روابط افراد و کنش‌های گروهی مهم است."

سوال : تعریف "جامعه‌شناسی بررسی کننده کنش‌های متقابل اجتماعی است" از کیست ؟

پاسخ : گزینه ۲. آلبیون اسمال- موسس مجله جامعه‌شناسی آمریکایی- او معتقد بود که جامعه‌شناسی بررسی کننده کنش‌های متقابل اجتماعی است.

قلمرو جامعه‌شناسی

به اعتقاد «ژرژ گورویچ» ادعای جامعه شناسی در این است که به اقتضای امکانات خود، تناقض ها و گرایش ها و حیات مخفی مربوط به یک پدیده اجتماعی معین را آشکار کند. جامعه شناس در جستجوی لمس و شناخت صور موجود حیات اجتماعی است.

برخی از مهمترین زمینه های مطالعه جامعه شناسی بطور خیلی کلی عبارتند از:

- پدیده های مربوط به شکل و ترکیب مادی جامعه انسانی (مرفولوژی)،

- رابطه انسان با محیط مسکونی و اثر متقابل عوامل اجتماعی و محیطی،

- حرکات و تحولات جمعیت ها عوامل و علل اجتماعی آنان

- روابط و مناسبات بین المللی

سوال: به اعتقاد ادعای جامعه شناسی در این است که به اقتضای امکانات خود، تناقض ها و گرایش ها و حیات مخفی مربوط به یک پدیده اجتماعی معین را آشکار کند

(۱) ماکس وبر (۲) ویلیام گراهام سمنر (۳) جوزف فیچر (۴) ژرژ گورویچ

پاسخ: گزینه ۴ «ژرژ گورویچ» - فرانسه - در مقاله ایی تحت عنوان "موضوع و روش های جامعه شناسی" اعلام کرد که جامعه شناسی علمی است که پدیده های اجتماعی کامل، گروه های کوچک و جامعه های بزرگ را از نظر سیر تکوینی و انهدام آن ها مطالعه می کند.

یادم باشد که

نکته (۱) «اگوست کنت» - فرانسوی - بنیانگذار لغت جامعه شناسی است

نکته (۲) جامعه شناسان فرانسوی در بحث از جامعه شناسی به ساختار و نظام جامعه اهمیت می دهند، در حالی که برای جامعه شناسان امریکایی روابط افراد و کنش های گروهی مهم است

نکته (۳) ویلیام گراهام سمنر - آمریکا - با کلیت دادن بیشتری جامعه شناسی را برابر با علم جامعه میدانست.

نکته (۴) «امیل دورکیم» - فرانسه - جامعه شناسی را علمی می داند که صور خاص و متفاوت حیات اجتماعی را که متکی به وجدان جمعی است، بررسی می کند.

فصل دوم: پدیده ها و امور اجتماعی

پدیده عبارت است از آنچه که با شواهدی آشکار و یا از طریق حواس یا هشیاری درک می شود. مفهوم پدیده اجتماعی: پدیده ها از نظر موضوع به سه دسته تقسیم می شوند. پدیده های طبیعی، زیستی، اجتماعی. پدیده های اجتماعی از زندگی

اجتماعی و روابط انسانی به وجود می آید. این پدیده ها موجودیت مستقل دارند و در هر جامعه ای به شکلی ظاهر می شوند بنابراین **متغیر و متحول هستند**. پدیده ها با هم پیوستگی دارند یعنی پدیده های زیستی تحت تاثیر شرایط طبیعی و اجتماعی قرار دارند مفهوم پدیده یا واقعه اجتماعی به دیدگاه های «**دورکیم**» برمی گردد. (به اعتقاد او امور اجتماعی را باید به طور **مستقل** بررسی کرد، آن هارا باید از خارج و همانند چیزهای خارجی شناخت)

اقتصاددان فرانسوی، «سیمیان» میگوید پول یک واقعیت اجتماعی است، در حقیقت میخواهد تاکید کند که پول عملاً یک وسیله مبادله میان افراد است، بدون در نظر گرفتن نژاد، طبقه یا ملت آنها.

«ویلفردو پاره تو» اظهار داشت که: مفاهیم فردی و اجتماعی فقط جنبه انتزاعی دارند، پدیده اجتماعی یا امور اجتماعی عبارتند از: هر موقعیت، رابطه و واقعیتی که به نحوی یکی از جنبه های حیات اجتماعی را توجیه کند.

سوال: عبارت " هر موقعیت، رابطه و واقعیتی که به نحوی یکی از جنبه های حیات اجتماعی را توجیه کند" تعریف چیست؟

۱) پدیده ۲) پدیده اجتماعی ۳) واقعیت اجتماعی ۴) هیچکدام
پاسخ: گزینه ۲ پدیده عبارت است از آنچه که با شواهدی آشکار و یا از طریق حواس یا هشیاری درک می شود و زمانی که به مسائل اجتماعی بپردازد، پدیده اجتماعی است.

ماهیت پدیده های اجتماعی:

«ژرژ گورویچ» جامعه شناس فرانسوی پدیده اجتماعی را به صورتی کامل تعریف می کند: واقعه اجتماعی مجموعه پیچیده و غیرقابل تفکیک کنش هایی است که درجه شدت آنها متغیر است. واقعیت اجتماعی هم در جهت عمقی و هم در جهت سطحی توسعه می یابد. از نظر «دورکیم» که بیش از همه به بحث در مورد ماهیت پدیده های اجتماعی در کتاب قواعد روش جامعه شناسی پرداخته است، امر اجتماعی هرگونه شیوه عمل ثابت شده و ثابت نشده است که بتواند از خارج، فرد را مجبور سازد و می گوید قبل از مطالعه پدیده اجتماعی باید این موارد را رعایت کرد:

۱- قضاوت و مفهوم پیش ساخته را از ذهن دور کند ۲- تعریف پدیده باید جدا از جنبه فردی و شخصی باشد.

از نظر دورکیم موضوع هر علمی، شیئی است به جز علم ریاضی. شیئی امری است که با شیوه ساده تجزیه و تحلیل روحی نمی توان به تصویر دقیق و درستی از آن رسید.

ویژگیهای پدیده ای اجتماعی از نظر دورکیم:

الف: خارجی بودن (یعنی وجود پدیده اجتماعی در خارج از شخصیت فردی انسان مثل هنجارها، آداب و رسوم، قوانین و... به گونه ای که خواست و اراده فرد نقشی ندارد). **ب: جبری بودن** (قدرت موثر بر رفتار اجتماعی است که افراد موظف به اجرا هستند (اجبار اجتماعی)). **ج: عمومیت داشتن** (اجتماعی وجود و شیوع پدیده یا رفتار اجتماعی معین در جامعه است). **اجتماعی بودن این پدیده ها به بعثت عمومیت داشتن آنها در جامعه است**))

سوال: از نظر موضوع هر علمی، شیئی است به جز علم

(۱) کنت □ ریاضی

(۲) دورکیم □ ریاضی

(۳) کنت □ فلسفه

(۴) دورکیم □ فلسفه

پاسخ: گزینه ۲: از نظر دورکیم موضوع هر علمی، شیئی است به جز علم ریاضی. وی با شیئی دانستن پدیده اجتماعی، معتقد است که باید ببینیم شی چیست؟ باید ماهیت و درون شیئی را پیدا کرد و با تحقیق و آزمایش به عمیق ترین و پنهان ترین قسمت آن رسید باید جامعه شناس قبل از ورود به جامعه آن مجهول را بدانند تا خود را برای اکتشاف آماده کند. همچنان که آنچه از خارج می شناسیم با آنچه از داخل می شناسیم فرق دارد شیئی هم با تصویر مغایر است. شیئی هر موضوع شناختی است که طبعا با عقل تداخل پذیر نیست، شیئی امری است که با شیوه ساده تجزیه و تحلیل روحی نمی توان به تصویر دقیق و درستی از آن رسید.

طبقه بندی پدیده ها از لحاظ خصوصیات کلی:

۱- **مورفولوژی اجتماعی:** مربوط به ساخت و ترکیب مادی جامعه می باشد مثل وضع سکونت. این دسته ثبات قابل ملاحظه ای دارند و در ردیف مادی ترین پدیده های اجتماعی قرار دارند.

۲- **فیزیولوژی اجتماعی:** پدیده های مربوط به روابط و کار کردهای درون جامعه است مثل مذهب و سازمانهای مذهبی و فرهنگی، آموزش و پرورش و تاسیسات مربوط به آن و ... این پدیده ها از لحاظ مادی بودن در درجه دوم قرار می گیرند.

۳- **رفتارهای گروهی و جمعی:** کم ثبات ترین پدیده های اجتماعی موجود در طبقه یا ملت خاص می باشند مثل احساس ایرانی از ملیت خود، افراد شرکت کننده در راهپیمایی ها و تظاهرات سیاسی و افرادی که تحت تاثیر تلقینی مد قرار می گیرند. که کم ثبات ترین و غیر مادی ترین پدیده های اجتماعی هستند. و شامل **الف) جریان های اجتماعی:** مثل مکاتب و نهضت ها که درون ساخت فیزیولوژیک و مورفولوژیک جامعه به وجود می آیند.

و دارای تظاهرات مادی و خارجی کمتری هستند و در طول زمان بر اثر وجود برخی از رهبران یا بروز شرایط اجتماعی و اقتصادی و سیاسی مشخصی به وجود می آید. **ب) هیجانات اجتماعی:** غیر مادی ترین و کم ثبات ترین پدیده های اجتماعی بوده و معمولا به طور موقت و در زمان معینی به وجود می آیند هر چند که بعضی از آنها ممکن است که پایدار شوند و مبدل به جریان های اجتماعی شوند.

سوال: کدام دسته از پدیده ها ثبات قابل ملاحظه ای دارند و در ردیف مادی ترین پدیده های اجتماعی قرار دارند؟

(۱) جریان های اجتماعی

(۲) فیزیولوژی اجتماعی

(۳) مورفولوژی اجتماعی

(۴) رفتار های گروهی و جمعی

پاسخ : گزینه ۳ مورفولوژی اجتماعی : مربوط به ساخت و ترکیب مادی جامعه می باشد مثل وضع سکونت. این دسته ثبات قابل ملاحظه ای دارند و در ردیف مادی ترین پدیده های اجتماعی قرار دارند.

یادم باشد که

نکته (۱) پدیده ها از نظر موضوع به سه دسته تقسیم می شوند . پدیده های طبیعی، زیستی، اجتماعی.

نکته (۲) مفهوم پدیده یا واقعه اجتماعی به دیدگاه های «دورکیم» برمی گردد

نکته (۳) به عقیده ی ژرژ گورویچ واقعه اجتماعی مجموعه پیچیده و غیرقابل تفکیک کنش هایی است که درجه شدت آنها متغیر است

نکته (۴) از نظر دورکیم موضوع هر علمی، شیئی است به جز علم ریاضی

نکته (۵) ویژگی پدیده های اجتماعی از نظر دورکیم : خارجی بودن-جبری بودن-عمومیت داشتن

فصل سوم: هدف و کاربرد جامعه شناسی

نقاط نظر اصلی و هدف نهایی اغلب دانشمندان و متفکرینی که قبل از پیدایش جامعه شناسی علمی درباره امور اجتماعی بحث کرده اند را می توانیم در چند دسته زیر طبقه بندی کنیم:

□ بهبود امور اجتماعی □ خیر و صلاح عمومی □ وصف نوعی مدینه فاضله یا جامعه ایده آل □ تنظیم دستورالعمل واحکامی که قبل از همه متضمن نتایج عملی است.

هدف جامعه شناسی : «اگوست کنت» هدف جامعه شناسی را به دست دادن قواعدی جهت ترقی و تعالی جوامع انسانی و پیشرفت بشریت قرار داده بود. جامعه شناسی به عنوان یک علم هدفش بررسی و شناخت علمی علل اجتماعی پدیده ها و کشف روابط و مناسبات علت و معلولی موجود در پدیده های مورد بررسی وقوانین حاکم بر آنها ست. **هدف مستقیم جامعه شناسی شناخت و توصیف علمی است**

کاربرد های جامعه شناسی:

همانطور که گفتیم جامعه شناسی ناظر به شناخت اجتماعی و جامعه شناس به شناسایی علمی مبادرت می ورزد و نتایج کار خود را ارائه میدهد. بنابراین کاربرد های جامعه شناسی را باید با توجه به نتایجی که از این طریق حاصل می شود ارزیابی کنیم. قوانین و مقررات موجود در هر جامعه رابطه عمیق با خصوصیات اجتماعی آن کشور دارد و رشته جامعه شناسی حقوقی این واقعیات را مورد مطالعه قرار می دهد. قانون خود نهادی (institution) است که به

منظور ایجاد نظم و مشخص شدن حدود روابط اجتماعی و اختیارات و مسئولیت های فردی به وجود آمده و نوعی جبر اجتماعی حاکم بر جامعه است. پدیده دیگری که از اختصاصات عصر حاضر است و از نظر روشن شدن کاربرد های جامعه شناسی قابل اشاره ست پیدایش رشته هایی است که برخی از جامعه شناسان آن را شاخه های عملی جامعه شناسی یا جامعه شناسی کاربردی (Applied Sociology) نامیده اند و مهم ترین آنها عبارتند از: سیاست اجتماعی و رفاه اجتماعی و مددکاری اجتماعی

سوال : کدام درباره ی قانون خودنهادی صحیح نیست ؟

(۱) نوعی جبر اجتماعی حاکم بر جامعه است

(۲) به منظور ایجاد نظم به وجود آمده

(۳) به منظور وجود مشخص شدن حدود روابط اجتماعی آمده

(۴) همه ی موارد صحیح اند

پاسخ : گزینه ۴. قانون خود نهادی (institution) است که به منظور ایجاد نظم و مشخص شدن حدود روابط اجتماعی و اختیارات و مسئولیت های فردی به وجود آمده و نوعی جبر اجتماعی حاکم بر جامعه است.

یادم باشد که

نکته (۱) « اگوست کنت» هدف جامعه شناسی را به دست دادن قواعدی جهت ترقی و تعالی جوامع انسانی و پیشرفت بشریت قرار داده بود.

نکته (۲) هدف مستقیم جامعه شناسی شناخت و توصیف علمی است

نکته (۳) قانون خود نهادی (institution) است که به منظور ایجاد نظم و مشخص شدن حدود روابط اجتماعی و اختیارات و مسئولیت های فردی به وجود آمده و نوعی جبر اجتماعی حاکم بر جامعه است.

نکته (۴) شاخه های عملی جامعه شناسی: سیاست اجتماعی و رفاه اجتماعی و مددکاری اجتماعی